

Dar pandemijos pradžioje prasidėjusi ir automobilių pramonei stipriai smogusi pasaulinė lustų krizė turėjo būti išspręsta šiemet, tačiau prasidėjęs karas Ukrainoje tai atidėjo dar kuriam laikui. Sutrikusios tiekimo grandinės ir neužtikrintumas dėl ateities keičia tiek naujų transporto priemonių gamybos pajėgumus, tiek naudotų automobilių pardavėjų įpročius. Plačiau situaciją rinkose ir galimas ateities perspektyvas komentuoja automobilių rinkos ir finansavimo ekspertai.

Palyginus su praėjusių metų vasariu, šių metų vasarį naudotų lengvųjų automobilių rinka išaugo beveik 12 proc. Nuolatinis šios rinkos augimas stebėtas jau nuo praėjusių metų lapkričio, rodo „Autotyrimai“ duomenys. Pasak Naudoto transporto pardavėjų asociacijos vadovo Vismanto Baršio, tai didžiaja dalimi sąlygojo naujų automobilių vėlavimas.

„Kadangi dėl pasaulinės lustų krizės naujų automobilių gamyba sulėtėjusi ir ne kiekvienas ryžtasi transporto priemonės laukti metus ar net ilgiau, žmonės perka naudotus automobilius. Tačiau net ir jų rinka vis dar negrįžo į aukštą priešpandeminį lygį. Panašu, kad ateityje turėsime dar didesnę naudotų transporto priemonių paklausos augimą“, – teigia V. Baršys.

Priešingai pasaulinė lustų krizė paveikė naujų lengvųjų automobilių rinką. Lietuvoje šių metų vasarį, lyginant su pernai metų vasariu, ji susitraukė 17 proc., o šių metų kovą, lyginant su pernai metų kovu – ketvirtadaliu.

„Iki praėjusių metų vasario reikšmingą naujų lengvųjų automobilių rinkos dalį sudarydavo ir automobiliai, kurie į šalį patekdavo keliems mėnesiams ir vėliau būdavo parduodami užsienyje. Porą metų iki lustų krizės jie sudarė apie 40 proc. visos rinkos. Dėl krizės sumažėjus bendram naujų automobilių skaičiui Europoje ir stringant tiekimo grandinėms, toks modelis prarado savo patrauklumą, taip paskatindamas naujų lengvųjų automobilių rinkos smukimą Lietuvoje“, – sako naudotų automobilių portalą „Autoplus.lt“ vadovas Artūras Mizeras.

A. Mizeras pratęsia, kad vertinant vietinei rinkai tenkančius naujų lengvųjų automobilių pardavimus, skirtingai nuo Europos tendencijų, jie yra stabilūs ar net augantys. Pavyzdžiui, šių metų vasarį, lyginant su pernai metų vasariu, jų padidėjo penktadaliu, o šių metų kovą, lyginant su pernai metų kovu – dešimtadaliu.

Naudotų automobilių paklausa kelia kainas

Pastaraisiais metais naudotų transporto priemonių kainos pakilo apie 25–30 proc., o naujų automobilių kyla kasmet apie 5–10 proc., teigia „SME Finance leasing“ vadovas

Tomas Šūmakaris. Kadangi abi rinkos tiesiogiai veikia viena kitą, kainų stabilizacijos greitu metu tikėtis neverta.

„Bendraudami su pardavėjais, pastebime tendenciją, kad automobiliai praktiškai nenuvertėja, t. y. prieš dvejus metus pirktą transporto priemonę šiandien galima parduoti praktiškai už tiek pat. Tačiau finansavimo poreikis išlieka toks pat aukštas, o dėl infliacijos ir automobilių trūkumo, žmonės finansuotoją dažnai renkasi pagal sprendimų greitį ir lankstumą. Be to, kylant automobilių kainoms, auga ir finansavimo sumos: lyginant su pernai metų tuo pačiu mėnesiu, jos pakilo apie 15–20 proc.“, – pasakoja „SME Finance leasing“ vadovas.

T. Šūmakaris teigia, kad prasidėjus karui Ukrainoje kelias savaites trukęs sulėtėjimas automobilių prekybos rinkoje palietė ir finansuotojus, tačiau dabar viskas grįžta į įprastą vėžes.

„Vis tik sumažėjus naudotų automobilių pirkėjų iš Ukrainos, galima tikėtis, kad didesnė dalis transporto priemonių bus parduota Lietuvoje, todėl turėsime didesnę susidomėjimą ir finansavimo poreikiu. Ypač jaučiamas naudotų automobilių užklausų augimas,“ – komentuoja T. Šūmakaris.

Ekspertų prognozės - kainų kritimo tikėtis neverta

„SME Finance leasing“ vadovas sako, kad artimiausiu metu automobilių rinkoje Lietuvoje didelių pokyčių tikėtis neverta. Pasak jo, naujų automobilių kainos artimiausiu metu nekris, o jų pirkimas tiesiogiai veikia ir naudotų automobilių rinką.

T. Šūmakariui antrina ir A. Mizeras. Atsigavimo naujų automobilių rinkoje ir pasiūlos bei paklausos susibalansavimo neverta tikėtis bent metus.

„Prognozuoti, kada bus galima tikėtis didesnio pasiūlos augimo, kol kas negalima, nes ir karo sukeltos pasekmės gilina esamą problemą. Greičiausiai tai nutiks apie 2023 m., o esant tokiam dideliame paklausos ir pasiūlos disbalansui bei brangstant kai kuriems automobiliams gaminti būtiniems komponentams, jų kainos artimiausiu turėtų kilti ar bent išlikti stabilios“, – teigia „Autoplius.lt“ vadovas.

Automobilių rinka Lietuvoje: kaip ją paveikė karas ir ko tikėtis ateityje

